

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 55-92/21-V
Датум: 10. март 2021. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ			
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА			
Број	Датум	Страна	Правна Страна
1	11 MAR 2021	55-98	

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 65. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14 – пречишћен текст) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца

- Предлог одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих"

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих", за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-дина Николу Рибарића, начелника Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима.

ПРЕДСЕДНИК,
Никола Дашић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 55-92/21-V
Датум: 10. март 2021. године
К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1., у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), на седници одржаној дана 10. марта 2021. године, донело је

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих"

I Утврђује се Предлог одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих" који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и одлучивање.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Никола Рибарић, начелник Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих" (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих", Скупштини града Крагујевца на разматрање и одлучивање.

ПРЕДСЕДНИК,

Никола Дашић, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Град Крагујевац

**Градска управа за друштвене
делатности и послове са грађанима**

Број: XXV- 308/21

Датум: 26.02.2021.године

К р а г у ј е в а ц

ГРАДСКО ВЕЋЕ

- Председнику -

**Предмет: Нацрт одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности
оброка из колективне исхране деце и одраслих";**

Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима, припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези са чланом 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије" број: 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016- др. закон и 47/2018), чланом 68. тачка 1) Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број 8/2019), чланом 10. став 1. алинеја прва Одлуке о организацији Градске управе града Крагујевца ("Сл.лист града Крагујевца" број: 20/2019):

**- Нацрт одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности obroка из
колективне исхране деце и одраслих";**

Нацрт одлуке израђен је у складу са законом и правно-технички је усаглашен.

Предлаже се Никола Рибарић, начелник Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима, за представника предлагача на седници Градског већа.

НАЧЕЛНИК,

НИКОЛА РИБАРИЋ, с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник РС“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник РС“, број 94/19) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 24/14-пречишћен текст), на седници одржаној дана _____ 2021. године, доноси

О Д Л У К У

О ПРОГРАМУ "КОНТРОЛА ЕНЕРГЕТСКЕ ВРЕДНОСТИ ОБРОКА ИЗ КОЛЕКТИВНЕ ИСХРАНЕ ДЕЦЕ И ОДРАСЛИХ"

I Доноси се Програм "Контрола енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих" (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2021. године и представља програм из области јавног здравља који је усмерен ка реализацији приоритета дефинисаних Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године ("Службени лист града Крагујевца", број 13/19).

II Програм је саставни део ове одлуке.

III Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

IV Ову одлуку објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Одлуке о Програму "Контрола енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих" садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник РС“, број 15/16) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Сл. лист града Крагујевца" бр. 24/2014-пречишћен текст), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спровode институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке, којима на општи начин уређује питања из своје надлежности. Чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник РС“, број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, као део системског приступа решавању водећих јавноздравствених проблема на локалном нивоу. Програмом се врши систематска контрола енергетске вредности оброка осетљивих група становништва (деце корисника организоване исхране у основним и средњим школама и корисника организоване исхране у Црвеном крсту

Крагујевац) кроз одређивање укупне енергетске вредности obroка, одређивање садржаја масти, беланчевина, угљених хидрата, засићених масних киселина, простих шећера, дијеталних влакана и кухињске соли. На основу резултата лабораторијских испитивања, даје се стручно мишљење и препорука о начину унапређења колективне исхране и постизања стандарда квалитета исхране.

Предлог Програма сачињен је од стране Института за јавно здравље Крагујевац на основу анализе здравственог стања становништва града Крагујевца у циљу реализације приоритета дефинисаних Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године са Акционим планом за спровођење Плана јавног здравља за период 2019-2026. године ("Службени лист града Крагујевца", број 13/19) и то:

Општи циљ 1. Унапређење и очување физичког, менталног и социјалног здравља путем промоције здравља у заједници;

Специфичан циљ 1.3. Смањење утицаја заједничких фактора ризика за настанак водећих болести и повреда;

Активност 1.3.10. Израда програма контроле организоване исхране специфичних категорија становништва;

Активност 1.3.11. Имплементација програма контроле организоване исхране специфичних категорија становништва.

Средства за реализацију Програма "Контрола енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих" планирана су у буџету града Крагујевца.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____

У Крагујевцу, _____ 2021. године

**ПРЕДСЕДНИК,
Мирослав Петрашиновић**

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

ПРОГРАМ

КОНТРОЛА ЕНЕРГЕТСКЕ ВРЕДНОСТИ ОБРОКА ИЗ КОЛЕКТИВНЕ ИСХРАНЕ

ДЕЦЕ И ОДРАСЛИХ

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

УВОД

Исхрана људи је основни чинилац здравља али као што је основни здравствени ресурс тако може бити и основни здравствени ризик за настанак не само акутних обољења већ и бројних хроничних незаразних болести. Доказано је да је неправилна исхрана ризик за настанак кардиоваскуларних болести, шећерне болести тип 2, неких малигних обољења, метаболички и ендокриних поремећаја. Здравље је уско повезано са правилном исхраном. Кроз исхрану добијамо све што нам је неопходно за одржавање живота и здравља, јер нам обезбеђује и структуру и функционисање организма.

Добро здравље и заштиту од болести пружа само избалансирана, мешовита, правилна исхрана која садржи све потребне макро и микронутријенте. Енергију за одвијање свих активности добијамо из хране. Ова енергија је хемијског типа и садржана је у хемијским везама. Енергетске потребе сваког појединца зависе од енергије неопходне за одвијање базалног метаболизма, физичке активности, специфичног динамичког дејства хране, раста, развоја и регенерације. Основни поремећаји здравља који се могу јавити због неизбалансиране исхране су: протеинско-енергетски дефицит, малнутриције и гојазност.

Утврђена је повезаност високог уноса енергије, засићених масти, транс-масти и соли, као и низак унос воћа, поврћа и рибе са ризиком за настанак хроничних незаразних болести. Истраживања су показала да је недовољан унос воћа и поврћа одговоран за настанак 20% свих болести срца и крвних судова. Прекомерна телесна маса и гојазност у дечјем узрасту повећавају ризик за настанак срчаног и можданог удара пре 65. године живота за 3 до 5 пута. Када је енергетски унос повећан у односу на енергетске потребе и расходе (учестало конзумирање високо-енергетских намирница, као што су прерађене намирнице богате мастима и шећерима) настаје најстарији метаболички поремећај-гојазност. Висок унос засићених масти и транс-масних киселина је повезана са срчаним и малигним болестима, док елиминација транс-масти из исхране и замена засићених масти са полинезасићеним биљним уљима смањује ризик од настанка ових обољења. Правилна исхрана може да допринесе одржавању доброг здравља, адекватне телесне масе, одржавању у прописаним границама биохемијске параметре крви: нивое укупног холестерола и његових фракција, триглицерида, глукозе, јетриних трансaminaза, урее, креатинина и др.. Гојазност је уско повезана са осталим факторима ризика за настанак КВБ као што су повишен крвни притисак, нетолеранција глукозе, дијабетес типа 2 и дислипидемија.

Никола Пасић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

Према резултатима истраживања здравља становништва Србије 2013. године, на основу измерене вредности индекса телесне масе, више од половине становништва узраста од 15 година и више било је прекомерно ухрањено (56,3%), односно 35,1% становништва је било предгојазно и 21,2% становништва гојазно. Гојазност је код оба пола била приближно исто распрострањена (мушкарци 20,1% и жене 22,2%). Резултати истог истраживања показали су да је 70,1% деце и адолесцената узраста 7–14 година било нормално ухрањено, 15% је било прекомерно ухрањено, а 4,9% је било гојазно, док је 5,0% било потхрањено.

Прекомерна ухрањеност и гојазност, како у популацији одраслих, тако и у популацији деце и адолесцената представља поремећаје здравља од изузетног епидемиолошког и клиничког значаја и један је од највећих јавно здравствених проблема данашњице. Ако се не предузму одлучне мере у циљу смањења превенције и лечења гојазности, предвиђа се да ће до 2025. године 50% светске популације бити гојазно.

Анализе енергетске вредности оброка подразумевају: одређивање укупне енергетске вредности по obroку и по дану узорковања, одређивање садржаја масти, беланчевина, угљених хидрата, засићених масних киселина, простих шећера, дијетних влакана и кухињске соли.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ:

Очување и унапређење здравља деце и одраслих са територије града Крагујевца који користе колективну исхрану у основним школама, средњој школи и Црвеном крсту путем контроле енергетске вредности оброка.

Специфични циљеви:

1. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у основним школама
2. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у средњим школама
3. Обезбедити адекватну колективну исхрану одраслих у Црвеном крсту

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2021. годину и то:

1. узорковање оброка у основним школама, средњој школи и Црвеном крсту Крагујевац
2. анализе енергетске вредности хране и стручно мишљење

ИНДИКАТОРИ И МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Узорковање оброка ће се вршити адекватним, стручним методама. Анализе ће се вршити акредитованим лабораторијским методама одговарајућим за ову врсту узорака. Лекар специјалиста хигијене даје стручно мишљење о енергетским вредностима оброка на основу анализираних параметара и лабораторијских извештаја.

Индикатори који ће се пратити:

1. Број узорака оброка
2. Број хемијских анализа

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Смањење броја оброка који не одговарају акутелним Правилницима
- Смањење броја неадекватно ухрањене деце
- Боље здравље опште популације

РИЗИЦИ ПО ПРОГРАМА

- Недостатак финансијских средстава

ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о јавном здрављу ("Сл. гласник РС" бр. 15/16),
- План јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026 ("Сл. лист града Крагујевца" број 13/19)

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

- Правилника о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи (Сл. гл. бр. 68/18)
- Правилника о стандардима квалитета исхране ученика и студената (Сл. гл. бр. 67/11)

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Континуирана сарадња стручних служби града Крагујевца и ИЗЈЗ Крагујевац
- Опредељење додатних финансијских средстава за превентивне активности на нивоу локалне заједнице
- Превентивне програме спроводити као редовне радне активности

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Финансијска средства која се потражују од Града Крагујевца за реализацију програма „контрола нутритивне и енергетске вредности obroka из колективне исхране деце и одраслих“ у 2021. години износе 1 078 340,00 динара.

Врста узорака	Врста анализе	Број узорака	Цена по узорку	Укупна цена
Оброци за децу у продуженом боравку у основној школи	Хемијска анализа	16 (16*15=240)	56 880,00	910 080,00
Целодневни оброци за ученике медицинске школе	Хемијска анализа	2 (2*15=30)	56 880,00	113 760,00
Оброци које припрема Црвени крст	Хемијска анализа	2 (2*5=10)	27 250,00	54 500,00
Укупно				1 078 340,00

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasie Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац, Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; Доц. др Драган Васиљевић

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМАМА

1) Лекар спец. Хигијене-3
2) Дипломирани хемичар, специјалиста санитарне хемије-3
3) Дипломирани хемичар-2
4) Санитарни/ медицински техничар-9
5) Хемијски техничари-6

В.Д. ДИРЕКТОРА ИЗЈЗ КРАГУЈЕВАЦ

ДОЦ. ДР ДРАГАН ВАСИЉЕВИЋ

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

